

Пропагандистський ідеал радянської людини

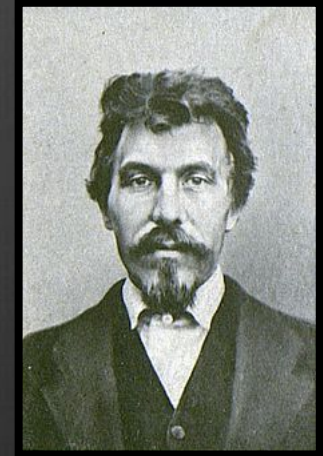
Виконала: учениця 10Б класу Ковиріна
Дарина

Шлях Й. Сталіна до необмеженої влади в партії та державі

- У партійно-державному керівництві точилася гостра боротьба навколо питань подальшого розвитку країни. Прагнення встановити контроль над партією та державою, відсутність конкурентів, прагнення захопити всю повноту влади було характерним для 20-х років. Основними суперниками в цій боротьбі виступили Й. Сталін і Л. Троцький.
- Противників Й. Сталіна називали опозиціонерами.
- Г. Зінов'єв, Л. Каменєв, Л. Троцький після XIV з'їзду ВКП(б) для зміцнення своїх позицій вирішили скористатися популярним гаслом індустріалізації. Їхня програма прискорення темпів капітального будівництва у промисловості дістала назву «надіндустріалізація», яка повинна була здійснитися за рахунок селянства.

- Проти репресивних методів "воєнного комунізму" виступили **М. Бухарін, О. Риков, М. Томський**. Вони звинувачували Й. Сталіна у "воєнно-феодальних методах експлуатації селян". М. Бухаріна та його прихильників звинуватили в капітуляції перед куркульством, "правому ухилі".
- Листопадовий 1929 р. пленум ЦК ВКП(б) вивів М. Бухаріна зі складу політбюро. У керівництві України послідовників М. Бухаріна, які наважилися б відкрито захищати свої погляди, було обмаль.
- Й. Сталін здобув диктаторську владу в партії та державі.

Зміни в соціальному складі населення

- Внаслідок радянської модернізації (індустріалізації, колективізації) змінилася класова структура суспільства.
- 1. Зникли категорії приватних торговців, власників підприємств.
- 2. Зникли приватні підприємці, як їх називали «особи вільних професій» внаслідок заборони приватного підприємництва.
- 3. Зникла велика верства кустарно-ремісничого населення.
- 4. Цілком зник клас селян-власників.
- 5. Селяни-колгоспники, які були залежні від держави, однак не мали гарантованого мінімуму заробітної плати, у 1940 Р: становили майже половину населення України.
- 6. Зростала чисельність службовців і спеціалістів народного господарства, освіти, науки, яких на кінець 30-х років було майже 2 млн. 25 % мали середню й вищу освіту. Інтелігенцію віднесено до категорії службовців.
- 7. Чисельно зростав робітничий клас, поповнюючись насамперед за рахунок селян, які йшли в місто, рятуючись, від колективізації, репресій і голоду.

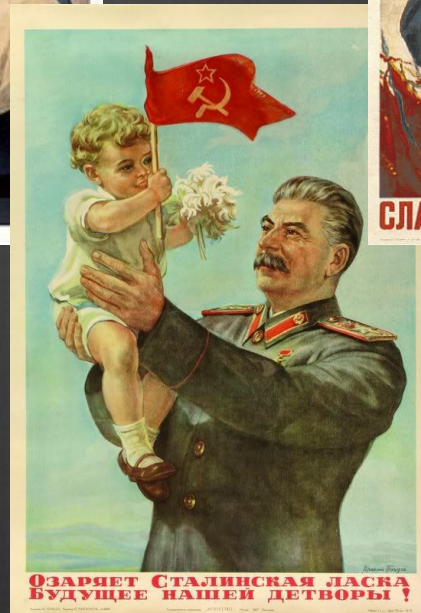
Масові репресії

- Головна мета сталінського терору:
- 1. Прагнення Й. Сталіна зміцнити і захистити свою владу.
- 2. Намагання придушити всякі виступи проти радянської влади.
- 3. Не допустити формування міцної опозиції режиму.
- 4. Ліквідувати прояви українізації.
- 5. Знищити прагнення українців до самостійного, національно-державного і культурного життя.
- 6. Позбавити українців історичної пам'яті.
- 7. Заборонити різні релігійні течії, зруйнувати храми.
- 8. Відкинути ті напрямки суспільної, філософської та історичної думки, які виходили за рамки ідеологічних догм. Для виправдання репресій Сталін висунув тезу про загострення класової боротьби під час будівництва соціалізму та наявність в Україні «повзучих» націоналістичних ухилів.

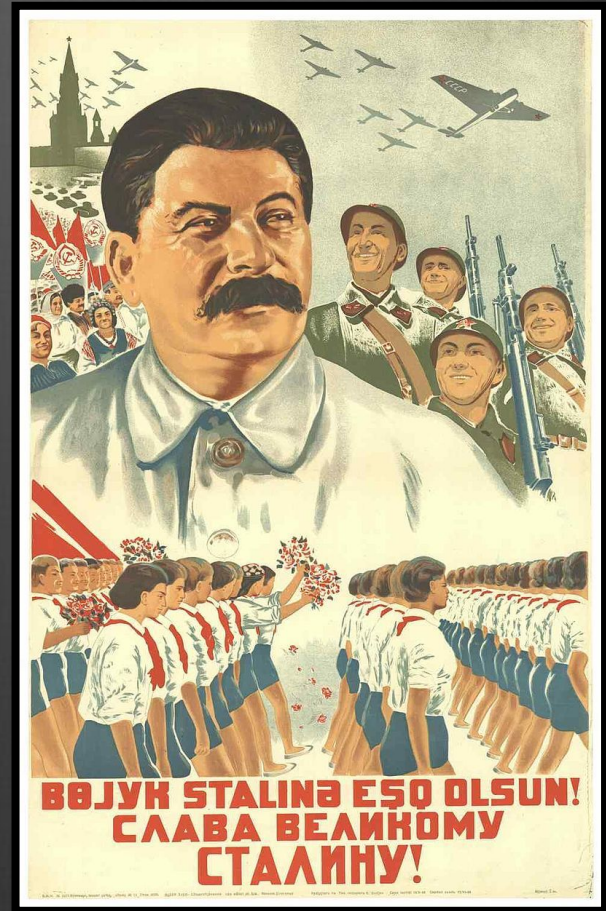
Пропагандистський ідеал радянської людини

- Радянська система не могла погодитися зі свободою ініціативи.
- За партійними стандартами йшов процес виховання нового покоління людей – будівників світлого майбутнього комуністичного суспільства.
- Вище партійно-державне керівництво продовжувало активно й цілеспрямовано здійснювати політику обмеження інтелектуальної свободи встановленням жорсткої політичної цензури, яка торкалася всіх сфер духовного життя народу. Під пильним контролем перебували засоби масової інформації, видавництва, різноманітні масові заходи, навіть приватне життя громадян. З бібліотек вилучали «ідеологічно шкідливу та застарілу літературу», внаслідок чого бібліотеки втратили 60 % книжкового фонду

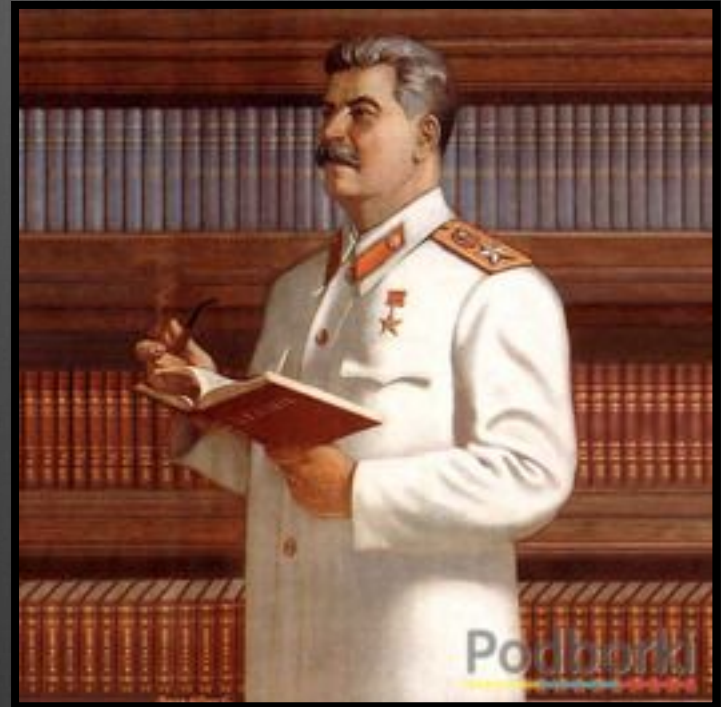
- **Культ особи**
Сталіна —
звеличення
особистості Йосипа
Сталіна радянськими
та сучасними
російськими
засобами масової
пропаганди, в творах
мистецтва,
державних
документах, законах.

- В сталінський період радянська пропаганда створила навколо імені Сталіна ореол непогрішимого вождя. Після здобуття Йосипом Сталіним всієї повноти влади стосовно нього часто використовувалися і були майже обов'язкові в офіційних публіцистиці і риторичні титули «великий вождь», «великий вождь і вчитель», «батько народів», «великий полководець», «геніальний учений», «кращий друг (вчених, письменників, фізкультурників і ін.)» тощо.

- У другій половині 80-х років на екранах радянських кінотеатрів почали з'являтися фільми в яких розповідають про ті страшні часи. Ці пронизливі картини дуже дохідливо передають той жах, який пережили (або не змогли пережити) наші діди і прадіди.

"Завтра була війна", Юрій Кара (1987)

- Дія фільму, як випливає з назви, відбувається перед самою війною, коли в Радянському Союзі повним ходом йшло полювання на відьом. Стати ворогом народу могла будь-яка людина в будь-який момент часу, не залежно від соціального статусу. Головні герої фільму Юрія Кари - це радянські школярі, яким вистачає духу не зламатися і не відректися від своїх заарештованих родичів.

- В цій картині дуже чітко показано життя та переживання звичайних школярів під час сталінського ладу. Головна героїня – Іскра Полякова – зразкова комсомолка, активістка, для якої щастя – бути корисною Батьківщині, несподівано для себе самої розуміє, що все, чого вчила її мати, всі істини, які вона знала з дитинства ("Істина - це те, що робить партія») все це блідне, як блякне загальнолюдське щастя, утопія перед простим, особистим щастям. Перейнявшись одного разу віршами Єсеніна (забороненого в той час поета) та ідеями Люберецького, батька її подруги, Іскра переглядає свій погляд на світ, вона починає замислюватися про вічні питання і проблеми. Це призводить до її конфліктів з матір'ю, зразковим партпрацівників. Її мати – непохитна революціонерка і герой громадянської війни. Всі події відбуваються за рік до початку Великої Вітчизняної війни, і глядачеві дається тільки коротка довідка про долю героїв в наступні п'ять років. Самі герої поклали на 1941 рік великі надії - «Наступний рік буде щасливим, ось побачите! ..».
- «Завтра була війна» - парадоксальна на перший погляд фраза, як може бути одночасно «завтра» і «була» - запитують багато. Цей парадокс пояснюється тим, що для героїв «завтра» - світле майбутнє, повне надій, а «була» - погляд на події автора, того, хто дивиться на фотографії, погляд, повний смутку і жалю про те, що "... була війна» .

"Бенкети Валтасара, або ніч зі Сталіним", Юрій Кара (1989)

- Справа відбувається на бенкеті, влаштованому на честь приїзду вождя в Абхазію. Екшену у фільмі не багато, але страшного психологічного напруження хоч відбавляй. Ви зможете відчути нелюдський вантаж, який несли люди, які оточували Сталіна. Одна помилка, одна невірна емоція, і другого шансу не буде.

"Софія Петрівна", Аркадій Сіренко (1989)

- Головна героїня - чесний трудівник і будівельник комунізму - щиро вірить в світле майбутнє і вірний шлях Сталіна. Коли заарештовують її сина, потім друга сім'ї, талановитого лікаря, потім найближчу помічницю, вона все ще не розуміє, що відбувається. Ось-ось розберуться і всіх випустять. І Софія Петрівна починає ходіння по кабінетах з щирим бажанням пояснити, що сталася помилка.

"Покаяння", Тенгіз Абуладзе (1984)

- Дія цієї драми проходить в умовні радянські роки на території Грузії. Всі персонажі алегоричні, а головний лиходій, він же міський голова Варлам Аравідзе, нагадує Сталіна, Берію і Гітлера одночасно. Хтось не дає заспокоїтися Варламу після смерті, щоночі викопує тіло і відносить до дому його сина. Протягом фільму розкриваються злочини, які творив Аравідзе під час свого правління. Як поведуть себе його родичі, дізнавшись правду?

